

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 08-08-2018
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPMRAL
Sagsnr.: 1804028
Dok. nr.: 636059

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 8. maj 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 961 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed endeligt besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Flemming Møller Mortensen (S).

Spørgsmål nr. 961:

”Vil ministeren redegøre for, hvor mange 20-24-årige unge i Danmark i 2013 der statistisk set kunne forventes at dø på grund af deres tobaksafhængighed, jf. den målte rygeprævalens i Sundhedsprofilen 2013, hvor mange i samme aldersgruppe der i 2017 på samme måde kan forventes at dø på grund af deres tobaksafhængighed, jf. den målte rygeprævalens i Sundhedsprofilen 2017, og hvad differencen er mellem disse to forventede dødstal?”

Svar:

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har ministeriet indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsen oplyser:

”Sundhedsstyrelsen har for at kunne bidrage til besvarelse anmodet Statens Institut for Folkesundhed om at foretage de nødvendige beregninger.

Statens Institut for Folkesundhed har estimeret rygeforekomsten blandt de 20-24-årige i 2013 og 2017 på baggrund af henholdsvis Den Nationale Sundhedsprofil 2013 og Den Nationale Sundhedsprofil 2017. Begge sundhedsprofiler er national repræsentativ undersøgelse af danskernes sundhed. Undersøgelserne er gennemført af de fem regioner, Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet.

Statens Institut for Folkesundhed på den baggrund bidrager med følgende ([...]):

I 2013 deltog 162.283 personer i alderen 16 år eller ældre, heraf 8.073 20-24-årige, hvoraf 7.900 har besvaret spørgsmålet om rygning. I 2017 deltog 183.372 personer i alderen 16 år eller ældre, heraf 9.544 20-24-årige, hvoraf 8.765 har besvaret spørgsmålet om rygning.

Rygeforekomsten blandt de 20-24-årige i henholdsvis 2013 og 2017 fremgår af tabel 1 og 2. Ved at tage befolkningstal for de 20-24-årige fra Danmarks Statistik for henholdsvis 2013 og 2017 er det muligt at beregne et estimeret antal 20-24-årige i hver kategori. Ifølge Danmarks Statistik¹ var der i 1. kvartal 2013 i alt 359.625 20-24-årige og 1. kvartal 2017 i alt 391.322 20-24-årige. Der er således 31.697 flere 20-24-årige i 2017 end i 2013, og årgangen er således større i 2017 end i 2013.

¹ www.statistikbanken.dk

Tabel 1 Rygeforekomst (%) og antal unge 20-24 år (2013)

Aldersgruppe	Ryger du?					Antal personer i aldersgruppen pr. 1. kvartal 2013 (DST)
	Ja, hver dag	Ja, mindst én gang om ugen	Ja, sjældnere end hver uge	Nej, jeg er holdt op	Nej, jeg har aldrig røget	
20 år	16,9	6	7,7	8,4	61,1	73.946
21 år	15,8	5,5	6,4	9,5	62,9	72.131
22 år	16,9	4,5	9,2	10	59,4	72.597
23 år	14	4,7	7,3	10,9	63,1	71.337
24 år	13,5	4,9	6,7	12,4	62,6	69.614

Tabel 2 Rygeforekomst (%) og antal unge 20-24 år (2017)

Aldersgruppe	Ryger du?					Antal personer i aldersgruppen pr. 1. kvartal 2017 (DST)
	Ja, hver dag	Ja, mindst én gang om ugen	Ja, sjældnere end hver uge	Nej, jeg er holdt op	Nej, jeg har aldrig røget	
20 år	17,3	5,9	7,9	8,8	60,2	74.572
21 år	18,3	5,7	7,7	10	58,2	78.567
22 år	18,3	5,7	8,1	11,3	56,6	79.900
23 år	18,3	5,5	6,7	12,2	57,3	78.399
24 år	21,3	4,6	8	11	55,1	79.884

Der findes forskellige måder at opgøre antallet af rygerrelaterede dødsfald på. I dette notat tages der udgangspunkt i risikoestimer beregnet af Doll et al.² og Mattson et al.³ Doll et al. har i 2004 gennemført et studie, der viser, at halvdelen af de personer, der ryger regelmæssigt vil dø, inden de fylder 65 år. Studiet af Mattson et al. er fra 1987 og er dermed lidt ældre. Her er der beregnet absolutte risikoestimer for henholdsvis eksrygere, rygere, der ryger mindre end 25 cigaretter dagligt og for rygere, der ryger 25 eller flere cigaretter per dag. Her konkluderes, at risikoen for at dø af en rygerrelateret sygdom er 15 % for eksrygere, 20 % for rygere, der ryger mindre end 25 cigaretter dagligt og 36 % for rygere, der ryger 25 eller flere cigaretter per dag. Risikoestimerne for dagligrygere baseres på studiet af Doll et al., da det er det nyeste og sættes til 50 %. De øvrige risikoestimer baseres på studiet af Mattson et al. og sættes til 21 % for rygere, der ryger mindst én gang om ugen og rygere, der ryger sjældnere end hver uge.

Tabel 3 nedenfor viser antallet af 20-24-årige, der forventes at dø på grund af rygning i et livstidsperspektiv. Statens Institut for Folkesundhed har foretaget ovenstående analyser under de tidligere beskrevne antagelser i besvarelsen af SUU alm. del spm.

² Doll R1, Peto R, Boreham J, Sutherland I. Mortality in relation to smoking: 50 years' observations on male British doctors. *BMJ*. 2004 Jun 26;328(7455):1519

³ Mattson ME, Pollack ES, Cullen JW. What are the odds that smoking will kill you? *Am J Public Health*. 1987 Apr;77(4):425-31 (Table 3).

1118 m.fl. Herunder, at det rygemønster, der ses på nuværende tidspunkt, også gælder i fremtiden. Alle, der ryger i dag, skal således fortsætte med at ryge, og ingen må starte med at ryge. Estimerne er således meget usikre, da det ikke muligt at vide, hvor mange der ryger i fremtiden. Hvis alle stoppede med at ryge, vil deres risiko for rygerelaterede dødsfald være langt mindre, og dermed vil der også forventes langt færre rygerelaterede dødsfald. Da en del af rygerne må forventes at stoppe igen og dermed opnå en lavere risiko for at dø af en rygerelateret sygdom, vil det beregnede antal dødsfald formentlig være overestimeret. Endvidere vil der også være nogle, der starter med at ryge efter de er 24 år. Det forventes dog at være meget få. Herudover må det forventes, at risikoestimerne er underestimeret, da der løbende opnås ny viden om rygningens helbredsskadelige virkninger.

Tabel 3 Antal dødsfald 20-24 år 2013 og 2017

	2013	2017	Difference
20 år	9.295	9.583	288
21 år	8.515	10.563	2.047
22 år	9.297	10.963	1.665
23 år	7.942	10.598	2.656
24 år	7.672	11.922	4.250
I alt	42.722	53.627	10.905

Tabel 3 er en samlet oversigt over antal dødsfald blandt 20-24-årige i 2013 og antal dødsfald blandt 20-24-årige i 2017. Det estimeres, at der på baggrund af rygeforekomsten blandt 20-24-årige i 2013 vil være 42.722 dødsfald relateret til rygning blandt 20-24-årige i et livstidsperspektiv, mens antallet på baggrund af rygeforekomsten blandt de 20-24-årige i 2017 estimeres til at være 53.627 i et livstidsperspektiv. Det estimeres således, at der vil være 10.905 flere dødsfald relateret til rygning blandt de 20-24-årige på baggrund af rygeforekomsten i 2017 sammenlignet med rygeforekomsten i 2013. Dette kan dels tilskrives en højere rygeforekomst, og dels en større ungeårgang.

Sundhedsstyrelsens vurdering

Som forudsætning for beregningerne antages det som nævnt ovenfor, at det rygemønster, der ses på nuværende tidspunkt, gælder for resten af de 20-24 åriges liv. På den baggrund er det Sundhedsstyrelsens vurdering, at ovenstående estimat af differencen i antal dødsfald relateret til rygning blandt de 20-24-årige på baggrund af rygeforekomsten i henholdsvis 2013 og 2017 er usikkert og derfor kun bør videregives sammen med de beskrevne forbehold, dvs. med de bagvedliggende antagelser.”

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Maria Ramskov Larsen